

DE CONSEQUENTIES VAN SEKS VÓÓR HET HUWELIJK

Ds. R. D. Anderson, laatst aangepast 3 februari 2012

Dat God seks voor het huwelijk verboden heeft is in de Bijbel duidelijk. Trouwen in maagdelijkheid wordt door onze God van ons allen verwacht (zie Deut. 22:13-21). Toch, al is het zeer te betreuren, gebeurt het dat mensen in deze zonde vallen. Hoe moeten wij hier tegenaan kijken? En wat zijn de consequenties van deze zonde? Deze vragen zullen onze aandacht nu hebben.

De eerste vraag, die bij velen schijnt te rijzen, is of deze zonde wel zo ernstig is als men het soms maakt. “Vloeken is toch ook een zonde?” Waarom wordt er juist bij seksuele zonde zo’n nadruk gelegd? Het is allereerst belangrijk dat wij inzien dat de ernst en nadruk die bij deze zonde gelegd worden direct uit de Bijbel af te leiden zijn. In 1 Korintiërs 6:18 vermaant de apostel Paulus ons:

1 Kor. 6:18. *Vliedt de hoererij. Elke andere zonde, die een mens doet, gaat buiten zijn eigen lichaam om. Maar door hoererij bezondigt men zich aan zijn eigen lichaam.*

Maar is seks vóór het huwelijk “hoererij”? Paulus gebruikt hier een woord (*porneia*) dat duidt op *alle* vormen van verboden seksuele omgang, dat wil zeggen, óf seks vóór huwelijkssluiting óf overspel na huwelijkssluiting. Seksuele zonde wordt hier door Paulus *van alle andere zonden* uitgezonderd. Juist *deze* zonde wordt ernstig benadrukt. Waarom? Omdat men zondigt tegen zijn eigen lichaam. Dit punt wordt door Paulus in het volgende vers uitgewerkt:

1 Kor. 6:19. *Of weet gij niet, dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, die in u woont, die gij van God ontvangen hebt, en dat gij niet van uzelf zijt? Want gij zijt gekocht en betaald. Verheerlijkt dan God met uw lichaam.*

Het is niet alleen zo dat wij door verboden seks te bedrijven ons eigen lichaam bezondigen, maar daarbij wordt de Heilige Geest zelf bedroefd (verg. Efez. 4:30). Als wij gelovigen zijn, dan woont Gods Geest in ons hart. Ons lichaam wordt daardoor een tempel van de Heilige Geest. En door seksuele zonde wordt die tempel verontreinigd. Gods eigen heiligheid wordt daardoor aangetast. Vandaar Paulus’ vermaan: “*Vliedt de hoererij (seksuele zonde).*” Het gaat niet alleen om een vórbod, maar het gébod om van deze zonde *weg te rennen*. Wij moeten er voor zorgen dat wij niet eens *in de buurt* van deze zonde komen. Paulus weet hoe sterk de aantrekkingskracht van onze zondige begeerten kan zijn!

De ernst van deze zonde blijkt ook in de Schrift door de gevolgen die zij heeft. Seks vóór het huwelijk is niet een zonde die opgelost kan worden door alleen een gebed om vergeving. Er zijn ook andere partijen bij betrokken waartegen gezondigd is. En God verwacht van ons dat wij onze zonden eerst met onze naasten goedmaken voor dat wij tot Hem komen met een gebed om vergeving (verg. Lev. 6:1-7, NBV 5:20-26).¹ De partijen die betrokken zijn bij seks voor het huwelijk en de consequenties die eruit volgen worden duidelijk omschreven in Gods wet:

Exod. 22:16-17 (NBV 22:15-16). *Wanneer iemand een maagd verleidt, die niet ondertrouwd is, en gemeenschap met haar heeft, dan zal hij haar tegen de volle [bruids]prijs tot vrouw nemen. Indien haar vader ten stelligste weigert haar aan hem te geven, dan zal hij de [bruids]prijs der maagden aan zilver afwegen.*

Deut. 22:28-29. *Wanneer een man een meisje ontmoet, dat nog maagd is en niet ondertrouwd, haar aangrijpt en gemeenschap met haar heeft, en zij worden betrapt—dan zal de man, die bij haar gelegen heeft, aan de vader van het meisje vijftig zilverlingen geven, en zij zal hem tot vrouw zijn, omdat hij haar onteerd heeft; hij zal haar niet mogen wegzenden, zolang hij leeft.*²

Deze beide wetten laten ons zien dat bij het vooruit grijpen op het huwelijk, een verplichting om te trouwen komt.³ Een jongen en een meisje die lichamelijk één zijn geworden *moeten* onmiddellijk trouwen, ongeacht

¹ Het punt waarop ik aandacht vraag in *deze* wet is dat wanneer men het eigendom van zijn naaste aangetast heeft en hierover vals gezworen heeft, hij *eerst* de vergoeding aan zijn naaste betaald moet hebben voordat hij naar de priester gaat om vergeving van God te vragen.

² De rechtsgeldigheid van deze wetten wordt onderstreept in de acta van de synode van 1574 (ed. Rutgers, 173).

³ Is hier sprake van verkrachting of vrijwillig seks vóór het huwelijk? In de wetten van Deut. 22:23-27 wordt onderscheid gemaakt tussen verkrachting van een verloofd meisje en vrijwillige seks met een meisje dat aan iemand anders verloofd is. Wanneer de Here spreekt over ontucht bij een jongen en meisje buiten verloving of huwelijk om maakt hij dit onderscheid niet. Maar mede

of het meisje zwanger is geworden of niet (zie verderop voor een uitzondering). De lichamelijke eenheid heeft God voor het huwelijk bestemd. Daarbij liet de Here in het Oude Testament ook een *boete* betalen aan de vader van het meisje, namelijk 50 zilverlingen. Deze boete wordt in Exodus 22 de “bruidsprijs” genoemd. Maar deze vertaling kan verwarrend werken want het lijkt erop dat een bruidsschat bedoeld wordt.

Nu moet ik even een misverstand oplossen. Natuurlijk was het, en is het nog steeds, de praktijk in Oosterse landen om bij uithuwelijking een bruidsschat te betalen. Uit de geschiedenis weten wij dat dit ook in Israël gebeurde. Zie, bijvoorbeeld, Genesis 34:12; 1 Samuël 18:25 voor de gewoonte om een bruidsschat te betalen aan de vader van het meisje, en 1 Koningen 9:16; Micha 1:13-14 voor de gewoonte om een bruidsschat te betalen aan het meisje zelf. Maar—en dit is zeker opvallend—Gods wet zwijgt geheel hierover. Nergens in de Bijbel vinden wij regels voor het betalen van een bruidsschat bij uithuwelijking. Het enige wat dit betreft is dat God in Zijn Woord wel gezegd heeft dat bij geslachtsgemeenschap vóór het huwelijk, een boete aan de vader van het meisje betaald moet worden, een boete van 50 zilverlingen.

Aangezien het gemiddelde jaarloon voor een arbeider rond de tijd van Mozes tien zilverlingen was, kan de boete in zo'n geval gerekend worden als *vijf* maal een jaarsalaris!⁴ Indien dat bedrag niet opgebracht kon worden, was de enige oplossing schuldslavernij. Dat laat zien dat dit geen kleine zonde is in Gods ogen! Het vooruit grijpen op het huwelijk heeft ernstige consequenties.

Wij zien hier ook de rol van de vader (c.q. ouders) van het meisje in het geheel. De Here houdt de ouders verantwoordelijk om een meisje godvrezend op te voeden opdat zij straks zuiver (d.w.z. als maagd) aan een toekomstige man weggegeven mag worden (verg. Lev. 19:29).⁵ Wanneer een meisje ontmaagd wordt heeft de jongen inbreuk gedaan op de verantwoording van haar ouders. Hij heeft niet alleen zonde tegen God gepleegd, maar ook tegen de ouders van het meisje. God stelt de ouders verantwoordelijk voor de maagdelijkheid van hun dochters. Zelfs wanneer het meisje eraan meegewerkt heeft, of erger nog de hoofdspeler in de zonde is geweest, blijft voor Gods wet de jongen hoofdverantwoordelijk. Het meisje treft zeker ook haar eigen schuld ten opzichte van God en haar ouders, maar de jongen nog meer. Toen hij met het meisje omging heeft hij een zekere mate van vertrouwen van haar ouders gekregen om op een heilige manier met haar om te gaan. Juist dit vertrouwen is door deze zonde geschonden. In een verkering zoeken een jongen en een meisje nadere kennis met elkaar om te zien of de weg naar een huwelijk voor hen weggelegd is. Een jongen die oprecht zich hiermee bezig houdt behoort ook bewust te zijn van het feit dat hij dan straks het hoofd van een gezin wil zijn, ook in geestelijk opzicht. Wanneer hij het meisje verleidt (of ingaat op een verleiding van haar kant) toont hij zich niet echt iemand die straks zorg wil geven dat het gezin in de weg van de Here leert wandelen. Hij laat geen oprechte liefde voor haar zien, maar alleen een begeerte om zijn eigen lust te bevredigen.

Bij de verplichting om te gaan trouwen heeft de Here één veiligheidsregel gegeven. Die verplichting staat niet muurvast. De vader van het meisje (als hoofd van het gezin) heeft het recht om de nodige toestemming te weigeren. Dat is een bescherming voor het meisje. Bij het plaatsvinden van deze zonde zijn de jongen en het meisje meestal op elkaar verliefd. Verliefdheid kan blind zijn. Het kan zijn dat deze jongen helemaal niet voor het meisje geschikt is. Dat moet de vader van het meisje bepalen. Seks vóór het huwelijk leidt niet onvermijdelijk tot gedwongen huwelijksluiting. Wel is er *vooruit gegrepen* op het huwelijk.

Zoals boven al aangegeven is het niet de bedoeling te suggereren dat de moeder geen rol te spelen heeft (zie Spr. 6:20). In onze samenleving zou het wel normaal zijn (en ook goed) dat ouders samen over deze dingen discussiëren. De vader als hoofd geeft de leiding en draagt de uiteindelijke verantwoordelijkheid (net zoals Adam—niet Eva—de eindverantwoordelijkheid voor de erfzonde draagt).

De Bijbel gaat er van uit dat de vader zijn dochter *weggeeft* aan haar man (zie, bijv., 1 Kor. 7:36-38). De toestemming van de vader (en dus van de ouders met vader als hoofd) voor het trouwen van zijn dochter is belangrijk. Vandaar ook dat het in onze traditie steeds de gewoonte is geweest dat de jongen die in het

daarom is er ook de toestemming van de vader nodig voor de huwelijksvoltrekking. Bij geval van verkrachting zal de vader geweigerd hebben.

⁴ Zie R. de Vaux, *Ancient Israel: Its Life and Institutions* (2de ed., Darton, Longman & Todd; London, 1965) 76. Deze vergelijking kan alleen een betrekkelijke indruk geven van de waarde van de boete. De positie van een arbeider in de maatschappij van toen is natuurlijk niet gelijk te stellen met zijn positie vandaag de dag. Het bedrag was de gerekende waarde van een gezonde volwassene tussen de 20 en de 60 jaar oud, verg. Lev. 27:3. In Lev. 27:4 wordt de vrouw slechts gerekend op 30 zilverlingen omdat het hier om de bruikbaarheid van een mens in de tabernakel gaat.

⁵ De NBV leest hier: *Ontwijd je dochters niet door hoeren van hen te maken*. Dit zou de suggestie kunnen wekken dat het om betaalde seks gaat. Het Hebreeuws echter duidt aan alle verboden seksuele omgang. Het gaat hier om de bewaking van de maagdelijkheid.

huwelijk gaat treden de toestemming van de vader van zijn verloofde vraagt. Dit is niet alleen een leuke aloude gewoonte, maar een traditie met een Bijbelse achtergrond.⁶

Er wordt soms gevraagd of deze toestemming van de ouders nodig is indien het meisje belijdenis heeft afgelegd. Er heerst blijkbaar enige misverstand over de aard van het afleggen van geloofsbelijdenis. Een kind dat belijdenis aflegt zegt wel in het openbaar dat hij (of zij) trouw aan de Here wil zijn en alle verantwoordelijkheden van volle lidmaatschap in Christus' kerk op zich wil nemen. Dat houdt in dat hij toegang krijgt tot het heilig avondmaal. Het betekent niet dat hij vóór die tijd geen persoonlijke verantwoordelijkheid voor zijn geloof droeg. Nee, zelfs al valt een dooplid in zonde, heeft de kerkeraad het recht (en zelfs de verplichting) om zich over deze persoon te buigen en desnoods kerkelijke tucht toe te passen (vandaar ook een formulier voor de afsnijding van doopleden in ons kerkboek). Ook betekent het afleggen van belijdenis niet dat alle oude gezagsverhoudingen vervallen zijn. Iemand die belijdenis heeft afgelegd moet nog steeds zijn baas op zijn werk gehoorzamen. Idem dito zijn ouders (als hij thuis woont). Het blijven zijn ouders. Hoe die gezagsrelatie tussen ouders en kinderen ingevuld wordt, naar mate dat kinderen ouder worden en verantwoordelijkheid op zich nemen, kan en moet natuurlijk veranderen. Maar het afleggen van belijdenis vernietigt deze relatie niet. Het hoeft niet verkeerd te zijn als jongens en meisjes door middel van verkering elkaar leren kennen voor dat zij gaan trouwen, maar de toestemming van de ouders van het meisje blijft een Bijbels gegeven. Door middel van het vormen van een nieuwe huwelijksband wordt het gezag van de ouders pas definitief weggedaan (Gen. 2:24). Als een vrouw al eens getrouwd is geweest, treedt zij zelfstandig in een evt. tweede huwelijk (1 Kor. 7:39).

Wat de toestemming om te trouwen betreft, het kan wel moeilijk worden als ouders op een onverantwoorde manier hun toestemming weigeren. Er moet dan wel geappelleerd kunnen worden bij de kerkeraad die moet oordelen of de ouders in hun besluit zondigen (bijv. omdat zij een huwelijk verbieden alleen omdat zij willen dat hun dochter “met geld” trouwt).⁷

Dit alles houdt in dat als seks vóór het huwelijk plaatsgevonden heeft, de jongen bepaalde *verantwoordelijkheden* heeft tegenover de vader van het meisje. Het is aan de vader om zijn dochter weg te geven, ongeacht haar leeftijd (zie 1 Kor. 7:36-38). De zonde moet ook richting de vader in nederigheid beleden worden.⁸ Bij het belijden van deze zonde moet men daarbij bedenken dat in het Oude Testament een boete van ongeveer vijf maal een jaarsalaris aan de vader betaald zou moeten worden. Het meisje van wie de maagdelijkheid voor altijd verloren is staat onder zijn hoede en zijn verantwoordelijkheid. Ook bij hem moet aangegeven worden dat de Here het trouwen nu verplicht gesteld heeft, tenzij hij om gegronde redenen toestemming weigert. Indien de vader merkt dat zowel de jongen als zijn dochter oprecht berouw over hun zonde hebben, en dat zij dit ook aan de Here willen voorleggen, dan—als er geen verdere ernstige redenen zijn om dit te verhinderen—kan de huwelijksvoltrekking, in navolging van Gods Woord, zo spoedig mogelijk georganiseerd worden.

Oprecht berouw over een zonde houdt niet alleen in dat men spijt heeft tegenover de Here, maar ook dat men er ernstig aan werkt om deze zonde voortaan te vermijden. Voor een aanstaand huwelijkspaar kan dat betekenen dat zij met elkaar afspreken niet langer *alleen met zijn tweeën* te verkeren 's avonds, maar altijd ervoor te zorgen dat ook anderen uitgenodigd zijn—dit omdat zij rekening houden met de sterke verleiding die er anders zou zijn. De bede “leidt mij niet in verzoeking” houdt wel in dat wij zelf verleiding niet opzoeken!

Nog één consequentie volgt voor het huwelijkspaar. Vanwege het vooruit grijpen op het huwelijk mogen zij *nooit* van elkaar scheiden. Het huwelijk kan nooit meer ontbonden worden. Hier wordt ook enige bescherming geboden aan het meisje. Zij mag nooit verlaten worden. Haar man zal altijd voor haar welzijn verantwoordelijk zijn, ook al zouden er moeilijke tijden komen waardoor eventueel een scheiding van tafel en bed nodig zal zijn. Hij zal haar alsnog, zo lang zij leeft, moeten onderhouden en beschermen.

⁶ De synode van 1574 (ed. Rutgers, 156) maakte zelfs de volgende regel: *Niemand zal uitgeroepen worden om te trouwen dan eerst getuigenis geeft van het consent van zijn ouders.*

⁷ Zie hiertoe het besluit van de Synode van Middelburg 1581, Part. Vragen 36 (ed. Rutgers, 410). Iets dergelijks heb ik ook een keer meegemaakt (niet mijzelf, maar binnen mijn kennissenkring). Het ging om ouders die weigerden toestemming te geven voor hun dochter te trouwen omdat haar verloofde niet grootgebracht was als christen (hij was al twee jaar lid van de Gereformeerde kerk). De kerkeraad wees deze weigering af omdat die niet Bijbels gegrond was.

⁸ Hoewel Deut. 22:28 spreekt over twee mensen die “betrap” zijn, gaat de Bijbel er van uit dat als er oprecht berouw is over een zonde, de zondaar zich vrijwillig zal aangeven en zijn “straf” of verantwoordelijkheden nakomen.

Moge de Here ons de nodige kracht en sterkte geven om niet in deze zonde te vallen. Door kennis te nemen van de zwaarte en ernst van deze zaak voor de ogen van de Here, zullen wij des te meer gemotiveerd moeten worden om er alles aan te doen deze zonde te vermijden, en niet alleen te vermijden, maar te *vlieden*. Mocht men in deze zonde vallen, dan is de weg tot verzoening met onze Vader duidelijk. Laten wij deze zonde nooit proberen te bedekken. De consequenties *daarvan* zijn eeuwig. Bidt tot de Here opdat Hij de nodige moed en nederigheid schenkt om zijn weg hierin te volgen.